

An illustration of a soccer game in progress on a green field. In the foreground, several people are standing on a wooden fence, cheering with their arms raised. On the left, a man in a yellow shirt and blue shorts stands on a wooden crate. Next to him, a child in a light green shirt and white shorts stands on another crate. In the center, a smaller child in a pink shirt and blue shorts stands on a third crate. On the right, a man in a yellow shirt and blue shorts stands on a wooden crate, and next to him, a child in a light green shirt and white shorts stands on another crate. Further right, a child in a red shirt and blue shorts stands on a wooden crate. The background shows a soccer game with players in blue and red jerseys on a green field. The sky is blue with a grid pattern.

Styrket sprogvurdering

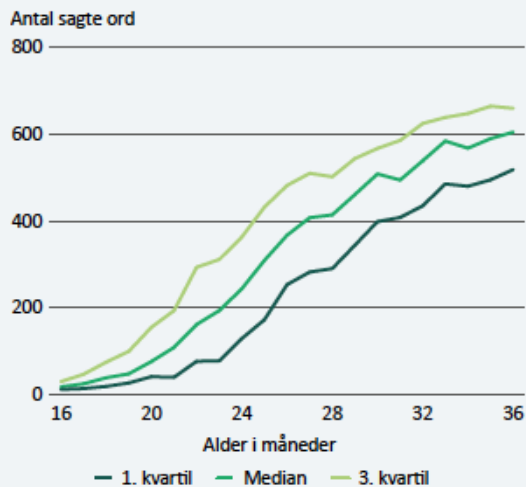
Camila Linn Garibaldi
Prosjektleder

TrygFondens Børneforskningscenter

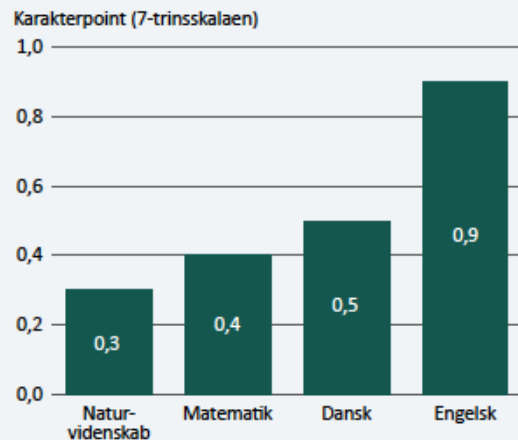
Tidligt sprog har ”livslang betydning”

(forskning baseret på stærke korrelationsdesign)

FIGUR 2
Antal sagte ord, 16-36 måneder

FIGUR 3
Ændring i karakterpoint ved et større ordforråd på 100 ord for børn i alderen 16-30 måneder

- Tidligt sprog hænger sammen med...
  - ... generel læring, uddannelse, helbred, sociale relationer og trivsel helt ind i voksenlivet (fx Eadie et al., 2023; Law et al., 2017)
- Danske studier finder individuelle forskelle inden for flere udviklingsområder ($N= +30.000$) (fx Bleses et al., 2008; 2016, 2023; Slot et al., 2020)
- De 15% svageste er mere end 2 år bagud ved skolestart m. stor social slagside (Bleses et al., 2016, Højen et al., 2019)

(kontrolleret for barne-, familie- og dagtilbudsfaktorer)

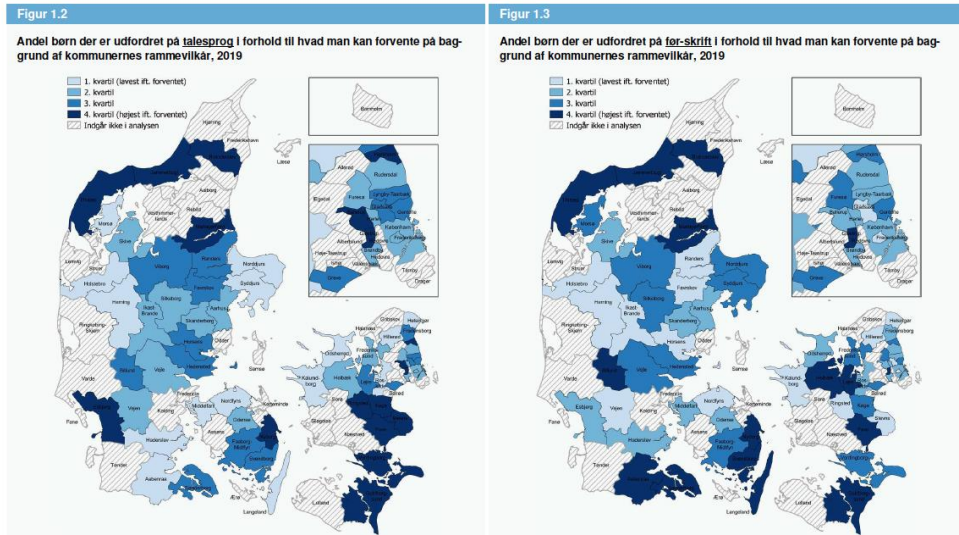
Kilder: Bleses et al., 2008; Dale et al., 2023

Kan sprogvurdering af alle børn styrke den tidlige indsats?

- *Ingen* studier af universel sprogvurdering
(Kasper et al., 2011; Julien, 2021)
- Fravær af undersøgelser er *ikke evidens imod!*
- Den dansk sprogvurderingsmodel er unik og er ikke undersøgt med kausale metoder
- *Men*, et stærkt længdestudie peger på potentialet
(Indenrigs- og Boligministeriets Benchmarkingenhed, 2022)

Grad af sprogvurdering og børn m. svagt sprog i 0. klasse?

- Længdestudie (61 kommuner og ca. 40.000 børn) (Indenrigs- og Boligministeriets Benchmarkingenhed, 2022)
- Stor kommunal variation mht. hvor mange børn, der sprogvurderes (fra 20% til over 80% af børn)
- Betydning af sprogvurdering ved 3 år for andel af børn, der er sprogligt udfordrede i 0. kl. (<15%) ?
- 19% udfordret på *Talesprog* og 18% udfordret på *Før-skrift*
- Andel af sprogligt udfordrede børn i 0. kl. svinger mellem ca. hvert 10. til hvert 3. barn på tværs af kommuner
- Der er stadig kommunale forskelle, efter der er kontrolleret for rammevilkår

Hvordan kan viden kvalificeres?

Opfølgende sprogindsats?

- Omfang, kvalitet og betydning af den opfølgende sprogindsats for børns sprog er ikke afdækket
- Sammenhængen kan derfor være større end først påvist

Viden om børns sprogudvikling?

- Vi mangler empirisk viden om børns sprogudviklingsprofiler fra 3 år til 0. kl. samt om hvilke livsfaktorer, der påvirker udviklingen
- Viden om børn i risiko for vedvarende svagt sprog og hvilke børn, der får udfordringer

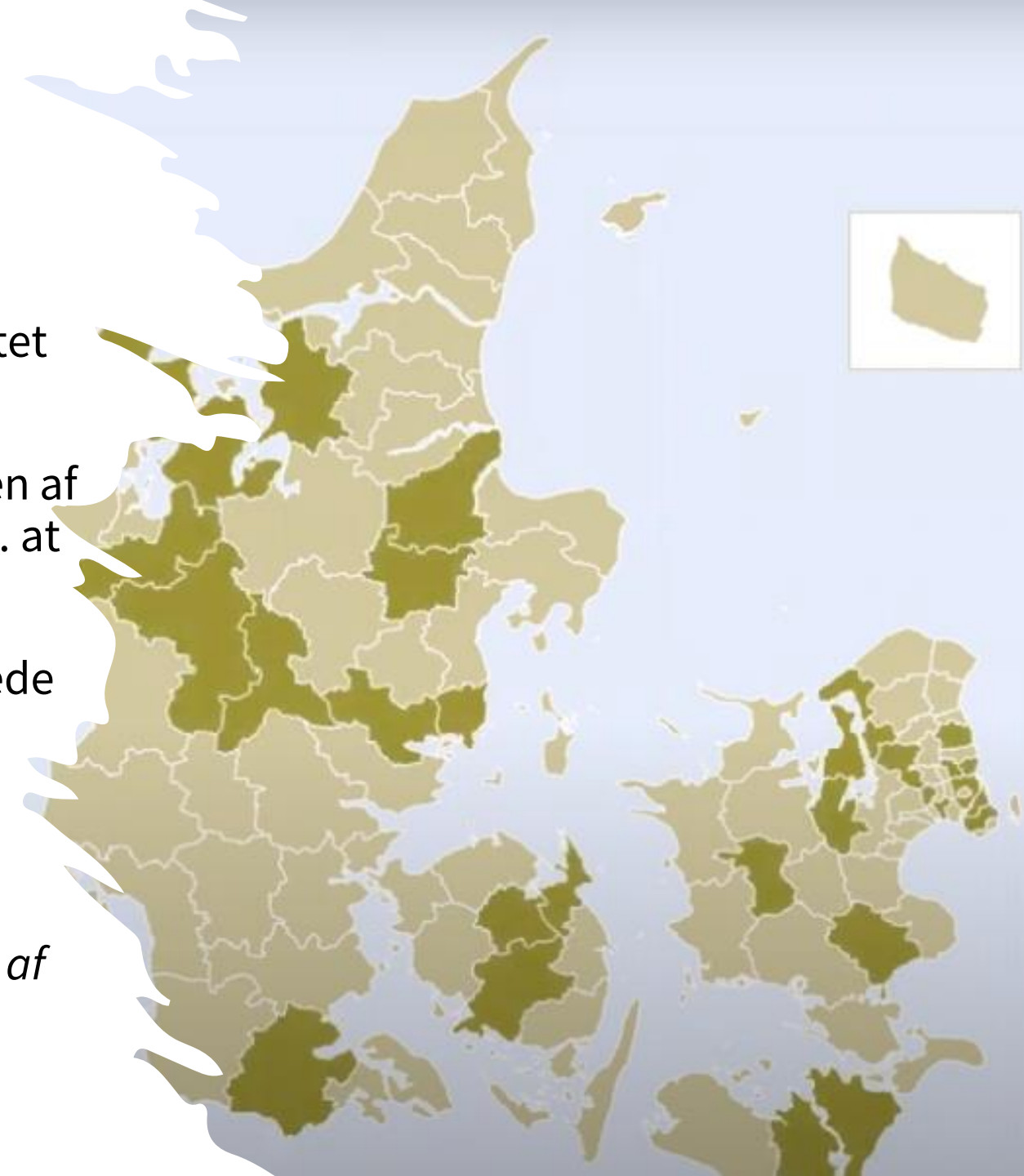
Viden om effektiv indsats som opfølgning på sprogvurdering?

- Vi mangler viden om hvorvidt den langsigtede effekt af sprogvurdering styrkes, hvis der anvendes en effektiv indsats

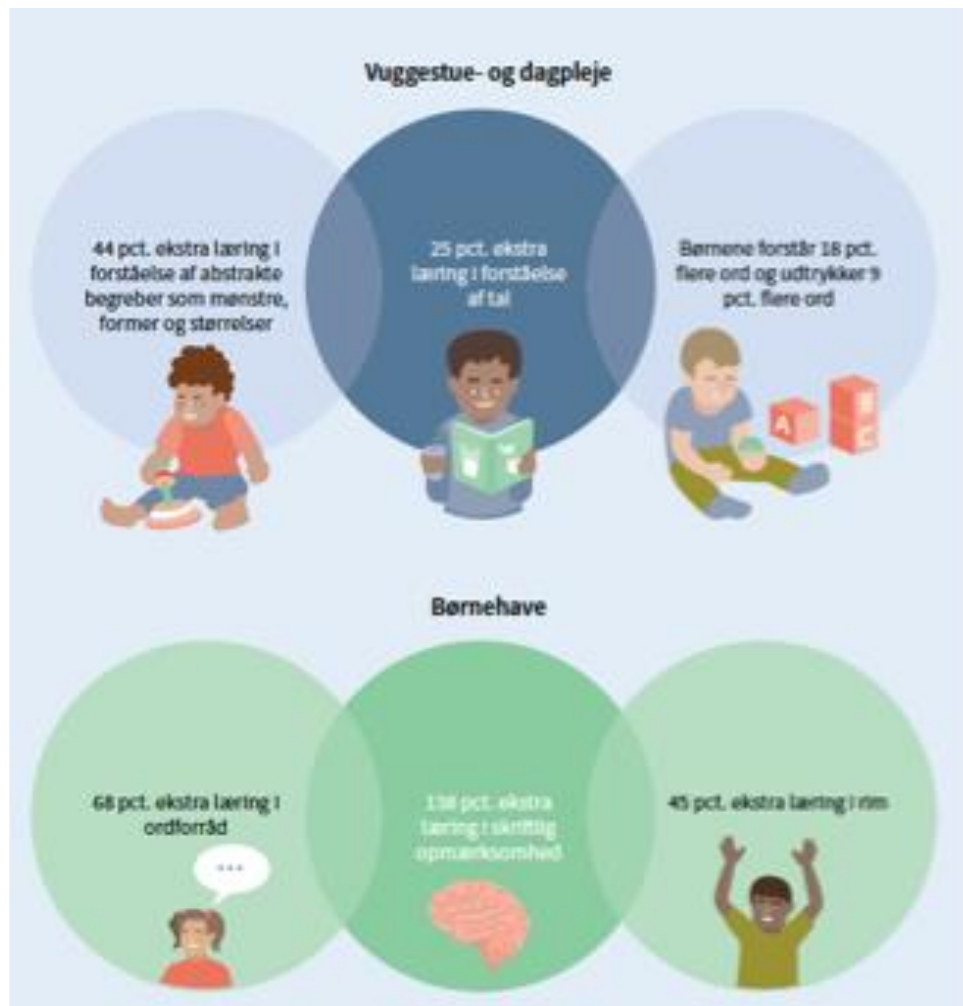

Vi lærer sammen

- Teoretisk og empirisk funderet indsats målrettet vuggestuer, dagplejer og børnehaver
- En kollektiv indsats, der understøtter kvaliteten af læringsmiljøet (indhold og interaktioner) mhp. at styrke børns tidlige læring og trivsel
- Understøtter dagtilbudslovgivning (den styrkede pædagogiske læreplan)
- Testet i 3 lodtrækningsforsøg i 25 kommuner i DK blandt +15.000 børn i alderen 0-5 år
- Testet under hverdagslige vilkår med *høj grad af involvering* og samskabelse med praksis

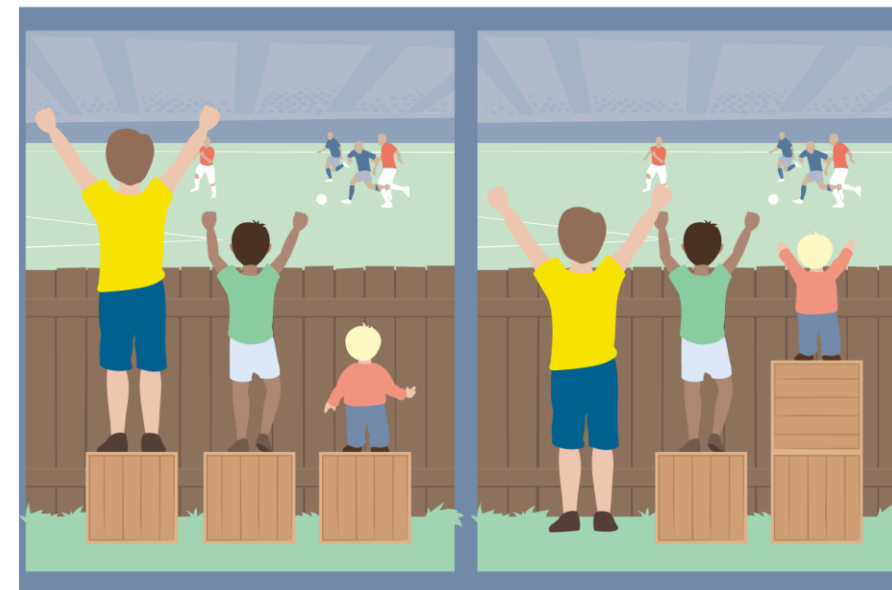
Vi lærer sammen styrker børns kompetencer

- **Positivt udbytte for sprog, matematik og sociale kompetencer, uanset alder, køn, udviklingsniveau, forældres baggrund, dagtilbudstype og -kvalitet**
- **Jo højere deltagelse, jo højere udbytte**
- **Større udbytte** ved at være med to gange
- **Stor opbakning** fra personale, børn og forældre
- **Effekterne fastholdes** helt for sprog v. 3 år, og delvist læsning i 2. kl., matematik i 3. kl., og reducerer følelsesmæssig stress i 3. kl. (Bleses et al., 2021; 2024; Gensowski et al., 2024)

Styrket sprogvurdering 2024-2029

- Undersøger effekten af sprogvurdering og opfølgende sprogindsats, og om, og hvordan effekten kan styrkes gennem en systematisk indsats *Vi lærer sammen*
- Daginstitutioner, der anvender *Sprogvurdering 3-6*
- Målgruppen er børn i alderen 2;10-3;4 år i juni-dec. 2025, som følges til og med 0. klasse
- Samarbejde med bl.a. DR og Center for Bedre Børneliv
- Tæt involvering af nationale aktører, kommuner, pædagogisk personale, andre fagprofessionelle

Forskningsspørgsmål

Eksisterende sprogvurderingspraksis

- Resulterer sprogvurdering kombineret med en opfølgende sprogindsats i færre børn med svagt sprog fra 3 år til børnehaveklasse, hvis daginstitutioner sprogvurderer alle treårige, end hvis de kun sprogvurderer udvalgte børn? (længdestudiet)

Kortlægning sprogudvikling fra 3 år til 0. klasse (identifikation, forudsigelse)

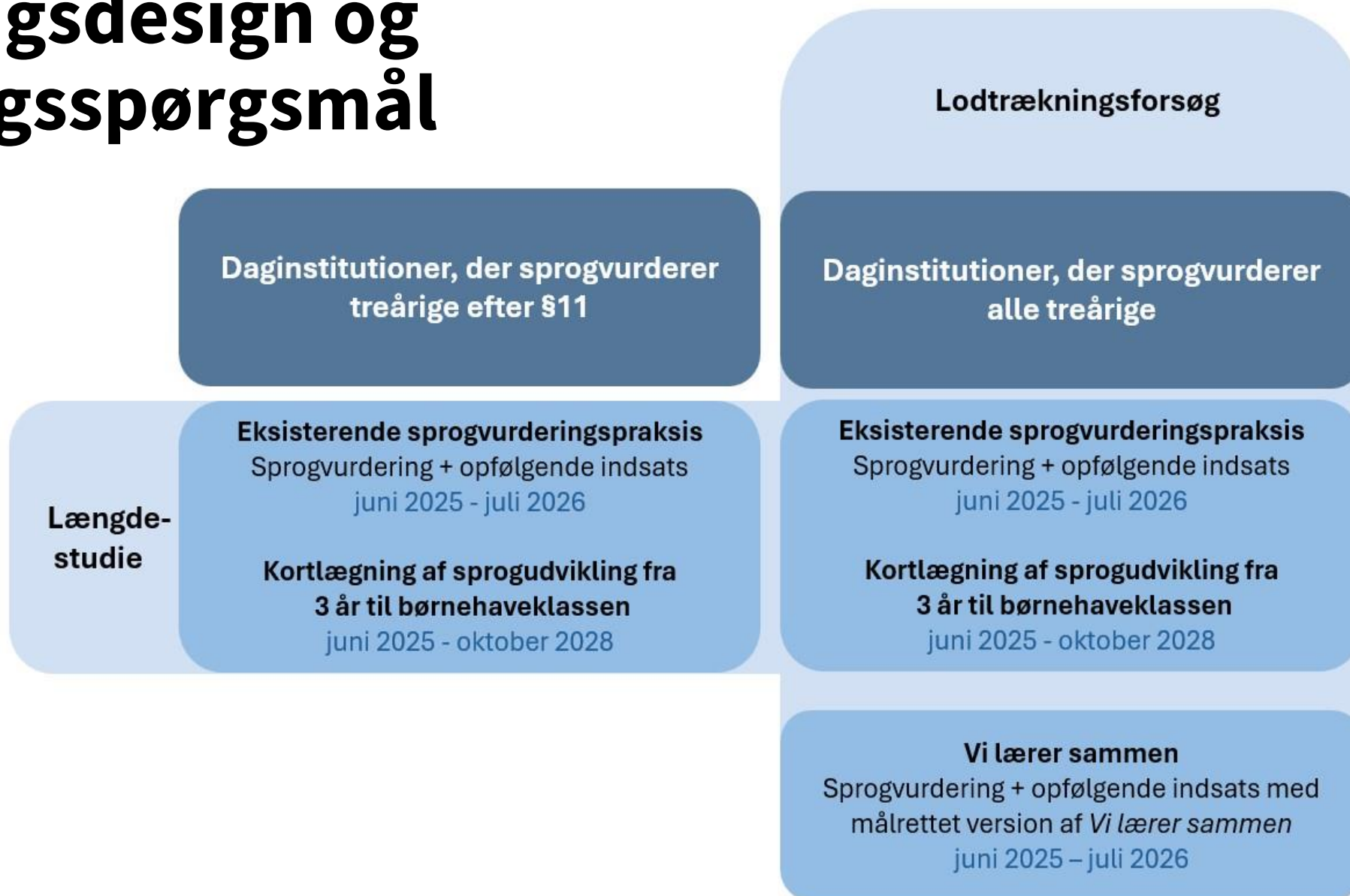
- Hvordan udvikler forskellige børnegrupper sprog sig fra tre år til børnehaveklassen, og hvilke karakteristika ved barnet, hjemmet, dagtilbuddet mv. har sammenhæng med de enkelte sprogudviklingsprofiler? (længdestudiet)

Spørgeskema om **hjemmelæringsmiljø** - forældre (2025)
samt socio-økonomisk baggrund

Effekt af sprogindsats med *Vi lærer sammen*

- Hvor meget løfter det de sprogligt svageste børn ved fire år, fem år og i børnehaveklassen, hvis daginstitutioner arbejder med en målrettet version af *Vi lærer sammen* som opfølgning på den nationale sprogvurdering ved tre år sammenlignet med eksisterende praksis? (lodtrækningsforsøg)

Forskningsdesign og forskningsspørgsmål

Målrettet *Vi lærer sammen (VLS)*

Styrker sprog, matematik, eksekutive funktioner og socioemotionelle kompetencer gennem mål, der beskriver, hvad børn kan lære, hvis de får mulighed for det

Sådan understøtter vi børns udvikling

Fokuserer på interaktionskvalitet gennem brug af understøttende og differentierede strategier, der understøtter, hvordan børn bedst lærer

Sådan understøtter vi kvalitet i interaktioner

Understøtter det pædagogiske personale i at skabe aktiv legende læring for alle børn gennem en systematisk pædagogisk tilgang

Sådan understøtter vi aktiv legende læring

Styrker personalets professionelle dømmekraft gennem systematisk refleksion over pædagogisk praksis og børns udvikling

Sådan understøtter vi en systematisk evalueringskultur

Fire konkrete kerneelementer

- Børn i særlig og fokuseret indsats deltager hver uge i ”almindelige” VLS aktiviteter (to store og to små grupper samt én fokussamtale) og ”målrettede” VLS aktiviteter (to små grupper)
- Andre børn inddrages, men indsats registreres kun for børn i særlig og fokuseret indsats
- Det pædagogiske personale skaber VLS ved selv at omsætte kerneelementer til pædagogisk praksis tæt på børnene via deres professionelle dømmekraft
- Formentlig faste aktiviteter til målrettet version af *Vi lærer sammen*
- Praksisrefleksion kun om børn i særlig og fokuseret indsats

Elementer i målrettet version af *Vi lærer sammen*

Endelig version skal udarbejdes med deltagende dagtilbud

- Vil bygge på elementer i *Alle ord tæller* i samarbejde med DR, Bibliotekerne m.fl. (ikke færdigudviklet endnu)
- Bygge bro mellem dagtilbud og forældre bl.a. ved at anvende DR's kendte børneunivers (Minisjang)
- Vi bygger et *Vi lærer sammen* skelet rundt om *Alle ord tæller*-elementer, så den integreres med *Vi lærer sammen* generelt og målrettes børn med svagt sprog
- **Vi lærer sammen Forældre**

Samarbejde med forældre om den målrettede indsats

- Hvordan understøtter vi dagtilbuddenes samarbejde med forældre om den målrettede indsats for treårige med behov for sprogstimulering?
- Hvordan kan vi nå direkte ud til forældrene (fx med indhold fra målrettet indsats)?
- Drivkræfter?
- Barrierer?